

Man bøder paa Afstemningsmetodens Fejl ved Moralforskrifter. Ingen maa stemme udenfor sin Gruppe, men enhver maa følge Trop med Partiet om nødvendigt mod sin Overbevisning, for at man kan være nogenlunde sikker paa et „rigtigt“ Resultat, idet Afstemning efter personlig Overbevisning med den svage Afstemningsteknik vilde give de mærkværdigste Resultater paa Grund af Kombinationernes Mangfoldighed.

Ingjald Nissen har ogsaa i et tidligere Arbejde, en Artikel betitlet „Wahl und Wertung“ i „Archiv für Socialwissenschaft und Politik“ (Band 59, Heft I), været inde paa det samme og har ligeledes der lagt en usædvanlig Indtrængen i Afstemningsproblemets videre Konsekvenser for Dagen.

I „Die metod. Einstellung“ har Forfatteren (Side 102) i Anledning af, at det i den af den danske Valglovskommission af 1921 afgivne Betænkning antydes, at Kvalitetsmetoden kan „forbedres“ ved Indførelse af Graduering, Karaktergivning osv., en Bemærkning om, at det tværtimod let lader sig paavise, at saavel den frie som den saakaldte bundne Graduering i Praxis og rent faktisk kun kan have den Virkning, at man automatisk vender tilbage til Gruppemetoden, d. v. s. til et vurderingsbelastet Minoritetssynspunkt.

Det vilde sikkert have sin Værdi, om Forfatteren kunde faa Lejlighed til paa passende Sted at uddybe denne Betragtning for danske Læsere.

Niels Skriver Svendsen.

KNUT WICKSELL: *Föreläsningar i Nationalekonomi; teoretisk Nationalekonomi*. Häft 2, 3. Upplagan. C. W. K. Gleerups Förlag, Lund 1929.

„Faren ved Studier i Penge- og Kreditteori ligger givetvis i at komme ud for Afvigelser fra Grundsætningen „non multa, sed multum“. Denne Fare turde være udelukket ved et alvorligt Studium af disse Forelæsninger“. Med disse Ord slutter Prof. Sommarin sin Indledning til 2. Hefte af Wicksells „Föreläsningar“, hvis 3. Udgave paa Svensk dermed foreligger komplet. Nogen yderligere anbefaling af dette Værk er sikkert heller ikke paakrævet overfor danske Læsere. Det vil overalt i Norden blive hist med Glæde og Tilfredshed, at det nu er lykkedes Prof. Sommarin „paany at gøre dette mærkelige Arbejde let tilgængeligt paa det svenske Bogmarked, hvor Vanskelighederne ved at opdrive Eksemplarer af noget af de ældre Oplag i mange Aar har været betydelige“.

Der er imidlertid Grund til at henlede Opmærksomheden paa det meget læseværdige Forord, hvori Prof. Sommarin ret

Man bøder paa Afstemningsmetodens Fejl ved Moralforskrifter. Ingen maa stemme udenfor sin Gruppe, men enhver maa følge Trop med Partiet om nødvendigt mod sin Overbevisning, for at man kan være nogenlunde sikker paa et „rigtigt“ Resultat, idet Afstemning efter personlig Overbevisning med den svage Afstemningsteknik vilde give de mærkværdigste Resultater paa Grund af Kombinationernes Mangfoldighed.

Ingjald Nissen har ogsaa i et tidligere Arbejde, en Artikel betitlet „Wahl und Wertung“ i „Archiv für Socialwissenschaft und Politik“ (Band 59, Heft I), været inde paa det samme og har ligeledes der lagt en usædvanlig Indtrængen i Afstemningsproblemet videre Konsekvenser for Dagen.

I „Die metod. Einstellung“ har Forfatteren (Side 102) i Anledning af, at det i den af den danske Valglovskommission af 1921 afgivne Betænkning antydes, at Kvalitetsmetoden kan „forbedres“ ved Indførelse af Graduering, Karaktergivning osv., en Bemærkning om, at det tværtimod let lader sig paavise, at saavel den frie som den saakaldte bundne Graduering i Praxis og rent faktisk kun kan have den Virkning, at man automatisk vender tilbage til Gruppemetoden, d. v. s. til et vurderingsbelastet Minoritetssynspunkt.

Det vilde sikkert have sin Værdi, om Forfatteren kunde faa Lejlighed til paa passende Sted at uddybe denne Betragtning for danske Læsere.

Niels Skriver Svendsen.

KNUT WICKSELL: *Föreläsningar i Nationalekonomi; teoretisk Nationalekonomi*. Häft 2, 3. Upplagan. C. W. K. Gleerups Förlag, Lund 1929.

„Faren ved Studier i Penge- og Kreditteori ligger givetvis i at komme ud for Afvigelser fra Grundsætningen „non multa, sed multum“. Denne Fare turde være udelukket ved et alvorligt Studium af disse Forelæsninger“. Med disse Ord slutter Prof. Sommarin sin Indledning til 2. Hefte af Wicksells „Föreläsningar“, hvis 3. Udgave paa Svensk dermed foreligger komplet. Nogen yderligere anbefaling af dette Værk er sikkert heller ikke paakrævet overfor danske Læsere. Det vil overalt i Norden blive hist med Glæde og Tilfredshed, at det nu er lykkedes Prof. Sommarin „paany at gøre dette mærkelige Arbejde let tilgængeligt paa det svenske Bogmarked, hvor Vanskelighederne ved at opdrive Eksemplarer af noget af de ældre Oplag i mange Aar har været betydelige“.

Der er imidlertid Grund til at henlede Opmærksomheden paa det meget læseværdige Forord, hvori Prof. Sommarin ret

udførligt gør Rede for, hvorledes den Wicksell'ske Penge- og Kreditteori omsider er begyndt for Alvor at vinde Indpas i den moderne teoretiske Nationaløkonomi. Skønt Wicksell allerede i en Afhandling i Conrads Jahrbücher for 1897 og i det paa Tysk udgivne Arbejde „Geldzins und Güterpreise“ fra 1898 i Hovedtræk fremsatte den skarpsindige „Arbejdshypotese“ om Forbindelsen mellem Pengerente og Vareprisniveau, som det er hans utvivlsomme Fortjeneste først at have gjort gældende med Klarhed og Styrke, og skønt han saa tidligt som i 1906 fik Lejlighed til ogsaa at udvikle sine Tanker om dette Spørgsmaal for et angelsachsisk Publikum i et Foredrag i den nationaløkonomiske Afdeling af British Association (trykt i Economic Journal 1907), vakte disse Ideer, som forlængst er gaaet de fleste skandinaviske Økonomer i Blodet, som bekendt i en lang Aarrække forbavsende ringe Opmærksomhed blandt tyske og engelske Fagfæller. Selv Mænd som Keynes, Hawtrey og Bellerby var aabenbart ganske uden Kendskab til Wicksell's Indsats paa dette Omraade, da de i Aarene efter Krigen gik i Lag med de samme Problemer. Heroverfor fremhæver Prof. Sommarin imidlertid fra de seneste Aar en Række Vidnesbyrd, der tydeligt viser, at Wicksells Skrifter baade i Tyskland og andetsteds har tiltrukket sig en hastigt voksende Opmærksomhed. Det maa være tilstrækkeligt her at minde om den bemærkelsesværdige Diskussion mellem Fetter og Irving Fisher paa American Economic Associations Aarsmøde i 1926.

Medens Wicksell selv delvis havde forberedt den nye Udgave af Forelæsningernes første Hefte, forelaa der ikke ved hans Død saadanne Forarbejder til det nu foreliggende andet Hefte. For dets Vedkommende har derfor den tyske Udgave maattet lægges til Grund som den sidste autentiske fra Forfatterens egen Haand. Denne Oversættelse udarbejdedes forøvrigt allerede i 1915, samme Aar, som 2. svenske Udgave udkom, men den blev paa Grund af Krigstidens Vanskeligheder først udgivet i 1922 og er siden genoptrykt uforandret i 1928.

Carl Iversen.